

VIDÉK.

(A földesi templomgye. — A mi viának. — Egészségügy. — A Zákány-féle hagyaték.)

Földes, ápr. 26.

Tek. szerk ur!

E lapok hasábjain volt már említés téve a mi ref. egyházunk temploma újja építéséről. Erre nézve most csakis a közbirtokosság nagy lelkű áldozatkészségét kívánom a nyilvánosság előtt tudomásra hozni.

Most pedig négy évre évi 1000 forint segélyt szavazott meg „Állam kölcsön” nevű tőkéje kamataiból a templom építésre; ezen kívül túltöltött takaréknak magtárából ugyancsak a kegyes czele 100 köből buzának eladását határozza el.

A folyóvizet nagy áldásnak tartják minden községre, városra nézve, még úgy is, ha talán néha-néha tulhágja a rendes medert. Nekünk is van egy kis folyónk, úgy hívják, hogy Kék Kálló.

A községügyi viszonyok a jelen év folyamán felette kedvezőtlenek nálunk. A halálosok száma már idáig elérte azon számot, melyet máskor rendes körülmények közt aug. vagy szept. hónap mutat.

Még majd mindennapra jutott egy halott, a mi egy 4500 lakossal bíró községben bizony nagyon szomorú jelenség. Különösen a tüdővész szedi áldozatait. A jelen év halottai közt van községünk egyik leggazdagabb polgára Zákány Sándor is, ki vasárnap követte sírba első nejét, néhány napi kínos szenvedés után.

A »DEBRECZEN« TÁRCZAJA.

AVE MARIA.

(Byron „Don Juan” jából.) Ave Maria! Percze szent imának! Ave Maria! Percze szerelemnek! Ave Maria! A fu s anyának!

Hangos tésók csiprelgett a fán; — Szünetlen dal egy nyári éte — Ez vert visszhangot, s jó loam csupán, S az esthang, mely halni jött ide;

Oh, Hesperus! a jó belőled árad! Czélt, enyhét adsz fáradtnak, éhezőnek S anyai szárnyat a pelyhes madárának!

A vivó nők.

Minden uttörés megköveteli a maga áldozatát. Azok a bécsi kisasszonyok, a kik szombaton és hétfőn bemutatták Budapest községének a nők vivását — elsőik ezen a téren, tehát uttörők s így az áldozat hozatalát

nek halála után az oldalági rokonokra száll, úgy azonban, hogy ezek minden hold földet 30 forintjával váltanak magokhoz és az így begyűlendő 6500 forintnyi tekintélytől az az a helybeli ref. egyház javára fizetik ki azon kikötéssel, hogy ez 10000 forintra tökéltetésük s az így létesült, a z örök hágyó róli nevezett alapítványból egy új ref. tanítói állomás állíttassék fel.

A szabad bormérés — hajdan.†)

(Folytatás)

V.ör. A kiknek a hatalmasabbak közül a mostani manipuláció szerint abban módjok van, hogy a lakosok nagy részének kihagyásával száma nélkül való borokat adhatnak be a csapásokba, azt hiszik, hogy a közönséges Bormérés által csökkenne az abeli jövedelmek Megengedjenek, valóban tevélyebben vannak, nem gondolják azt meg, hogy a közönséges borral való kereskedés gyarapodásával, a közönség vagyona nevekedésével az övek is mindenképen nevednek.

VI-or. Sokan csak azért sem állnak azoknak sorába, kik a Bormérés szabadságát óhajtják, a Felsőszéktől kéri s munkálják, hogy az által Előjáróiknak, mint különös partfogóknak Intézkedése ellené látassanak szólni, vagy cselekedni, hogy gratiájokból s általok nyert hivataljokból ki ne essenek, vagy hogy még ennek utánna közbenjárások által valami olyas Hivatalra tehessenek szert. Némelyek csak azért sem, hogy a felsőbb Renddel tartani dicsőségesebbnek lenni, gondolják, mint az Aesopus szajkója, vagy félnek is szólni, hogy már sokan, kik az említett szabadság kimunkálásában fáradoztak, szenvedésbe estek, holott koránt sem azért, hogy azt cselekedték; mert az Instánsat a példabeszéd szerint nem szokták megverni, hanem inkább helytelen magok viselkedéért, mocskolódo, nem nyomos beszédjek s nem egyetértések miatt történt rajtok, a mi történt.

VII-or. Azt állítják némelyek, a kik a Kormány körül élnek, hogy a vagyonosabb lakosokkal, majd nehezebb volna banni, és hogy azokat bajosabb volna engedelmességben tartani. Ez a rossz politikának közönségesse lett, de fundamentum nélkül való híres principiuma. Az igaz, hogy a tehető lakosok önnön megsértedéseket nehezen szivelik, és tüzik, hogy arra a mi jussok s kötelesek ellenére

*) Lásd lapunk 80-81 számait. *) Magistratus haec est vis, ut praesit, praecrebatque recta, et utilia conjuncta non legibus. Cic.

van, nehezebben védődhetnek, mint a szegények; úgy de hiszen nem is azért tevédnék (Előjárók*) hogy az igazgatások alá rendelteteket javaikban sértsék, és hogy vagy egyet is arra erőltessenek, a mi annak nem kötelessége, hanem inkább, hogy azokat mind ezekre való nézve ottalmazzák. Nem de nem a dolog természete hozza megával, és a tapasztalás nem de nem bizonyítja e, hogy a vagyonnal feleslen bíró Polgár azt, a mit a józan értelem, és a társaságbeli egybeköttetés törvényei elébe kötelességül szabtak, sokkal későbbben, jobban s tellyesebb mértékben viszi véghez, mint a viczkándozó, szüntelen való változást, jobb állapotot s időket óhajtó elallassodott szegény? A História bizonyítja, hogy a revolutióknak többnyire a népek legszegényebb része vala — ha nem épen kezdője, — de bizonyval leg-hathatósabb előmozdítója; mindenkor készek arra nagy Városokon, mint Parisban, Brüsszelben, Varsóban — nem talukon — az utcákon tekerő ringy rongy emberek mint Nápolyban az ugynevezett Lazarusoknak.

A tisztántuli ref. egyh. ker. gyűlése.

Debreczen, 1884. ápr. 26-án.

Az egyház ker. közgyűlése ma vette kezdetét városunkban, a főiskola dísztermében. Révész püspök és kir. tan. elnöki megnyitott beszéde után a máramaros ugocsi újonnan választott esperes: Cserey István, továbbá gr. Degenfeld József alsószaboci, Ujfalu s a Sándor nagybányai, Isák Dezső szatmári egyházmegye gondnoki felekesztettek. Nagy-szalontai esperes Nagy Dániel lemondása fájdalommal vetett tudomásul. A lelk. képességi vizsgákról tették jelentések s 30 ifju atyai az első lelk. képességi, 25 pedig a 2-ik képességi vizsgát tette le; a vizsga eredményel általában megelégedve volt a küldöttség. Tizen minden tudományból kitűnő osztályzatot nyertek. (L. helyi híreink között.) A z egyetemess konvent m. e. szept. ben és az idei márcziusban tartott gyűlésének jegyzőkönyvei vetettek fel. Legnagyobb mérvben foglalkoztatta a gyűlést középiskolánk állami segélyezésének kérdése s főleg a máramarosszigeti lyceum államsegélyezésének ügye. Hosszasabb vita fejlődött ki, vegmegállapodás az ön, hogy az egyh. ker. belenyugszik, hogy kíséretessék meg az államsegélynek megnyerése a szigeti lyceumra nézve s ezebből azok, akik majd M.-Szigeten az eretségi vizsgát vezetik, megbiztatnak, hogy az állam e czebből kihezett küldöttsével értek ezzenek, — a pontozatokat állapítsák meg s majd azok a gyűlésre terjesztessenek fel. — A helyegilletékek tárgyában intézett feliratra az illető miniszter válasza szintén nagy vitát idézett elő s e tekintetben, hogy a lelképászorok ne kényserítessenek a bélyeg illetek megbírságotatásá eszközlőni, s az iránt felelősséggel lenni, az orsz. törv.-hozás megkeresetini feliratilag. — Örömmel jelezük, hogy a gyűlés igen látogatott, a közgyűlés tagjai csaknem mind itt vannak.

Legközelebbi ülés hétfőn d. e. 9 órakor.

A közgyűlés alkalmára — Tisza Kálmán min. elnök és vele azon kitűnőségek a kik a mellett, hogy kormánypartiak — egyszerű reformátusok is, szép számmal vettek részt a mai szuperintendenciális gyűlésben. A kormányelnök ma délelőtt érkezett városunkba s az esteli vonattal utazik vissza Budapestre. A mai gyűlésön ex cellentia csak is szemüvegével foglalkozott, talán azt, mivel a szomszédságban ülő gr. Rádai Gedeonnal társas

olgya. Debreczen városa I. kerületének viszonyait igyekezett minél elősebben szemügyre venni. — Kevesebb figyelmet keltettek a magyarsági kocsisnyes felszólalásai Volt alkalmuk látni egyjében, akkor midőn Révész püspök — ugymond — „nem csupán az igazságszűgy minisztertől, de az egész miniszteriumtól óhajtott volna sürgős intézkedést látnunk a kormányelnök híres guymosolyát is, Tisza Kálmán általban oly nagy figyelemben részesült, hogy még esernyőjének viselésé lapotja is feltűnt. Pedig hej! be sok villámot kell annak felfogni! Itt van gr. Rádai Gedeon, Váradi Gábor, Tabajdi Károly, György Endre sat. a kik most épen több tekintetben érdeklődnek Debreczen iránt. De jelen voltak Vályi János egyh. ker. főgondnok, mint társelnök, — gr. Degenfeld József főispán Kiss Áron és Davidházy János esperesek, Haak Dezső és Kiss Albert képviselők, Tóth Sámuel, Farkas Albert, Kécskai Sándor és Elek Lajos a jegyzők, Ujlasy Sándor, Szathmár m. alispánja, Nadányi Miklós sat.

Ülés után a gyűlés tagjai, köztük Tisza kormányelnök is, püspökünk asztalához siettek, hol egy valódi magyar háziaszony bő ellátásában részesültek, holnap délben pedig tünepélyes diszebedet ad Vályi János egyh. ker. főgondnok a „Bika” termében, melyre a látogatott gyűlés tagjai tejes számmal jelen lesznek.

Helyi hírek.

* Jutalomkiosztás. A debreczeni iparos ifjutag önképző és betegsegélyző egylete az 1883. évi b. jutalmi munkelállítást érmeit okmányait és jutalmi díjat f. hó 27-én, vasárnap délután 4 órakor figja az egylet helyiségében azon kiállítók közt kiosztani, kik az említett kiállításban helyből részt vettek. Felhívattak tehát az érdekeltek, valamint az egylet tagjai is, hogy a mondott időben és helyen minél számosságban megjelenjen sziveskedjenek. Debreczen 1884. ápr. 25. Serly Ede elnök.

* Szenzációs hírek.

„szenzációs” híreknek nevezte csütörtöki számunk azon ujdonságait, melyek a debreczeni közúti vaspálya ügyéről és az új bazárról szólnak. — Nem azon lapnak felelvé, mely szenzációs hírek helyett, szenzációs czáfolatokat látunk szűt fektetni, hanem a közönség a felvilágosításának czéljából jelentjük ki, hogy közúti vaspályáról, legyen az lóvonatu vagy gőzmozdonyról szóló hírnök, minden sorában a l. p. s. Lehet, hogy a czáfoló lapnak érdekében állott egytasmást szepítgetni. — A mi pedig az új bazár tervét illeti, mindenki tudja, a ki akarja, hogy a költség-előirányzat közkezen forgott a legilletékesebb helyen, a város-házalán. Arról, hogy valamely tervet nem lehet kivinni más tekintetek miatt (p. o. azért, mert a költségelőirányzat sokalattot); az ujdonság nem tehet, de a felmerülő eseményeket kötelességgel képest napról-napra felelmitenie szükséges.

* Furca pert indít a magyar észak-keleti vaspálya.

Gr. Károlyi István angol lovászáat ugyanis azért pörli a n.-k. á. o. ly. i. bíróságnál, mert 800 méternyi hosszúságban nyargalt a robogó vonat előtt. Azt hisszük, hogy e legdöcögösebb, legkényelmetlenebbül berendezett s minden tekintetben igen-igen a gyönyör, mit e kedves sport lelküetének öloz. S a néző kezdi nem látni azt, hogy miképp viv, de annál figyelmesebben nézi, hogy miképp hat rá a vivás. Látja a vállak erőteljes szűzfeszülését a mell szoborszerű kidagadását, a karcsu de aczelelős csipő hajladozását, s hajh! azokat a rózsás arcokat, amiknek a pirját a nézők között ülő sok halvány arc kincsek árán sem tudja megvársárolni, pedig kincset ér a szépségük. S mikor elvezette a kis mutatványt, akkor a közönség viharos tapsal hódolt, tudva a kis lányt, öntudatlanul pedig annak a rendkívüli jótéménynek, mit a törvívás a nőknek nyújt!

* Főiskola közviszágá f. hó 24.

második lelkészépe re pedig 29 arfai oly kielegitő, mint m vizsgálobizottság tagj sőket az atyfiak irásuati törvények e el hatásukat s osztóve, hogy kiki sikeresnak. Különben, hogy kiteszik abból, hogy atyafi kapott ki tő h ad a második vizsgázók: Sánta Károly, Mihály, Bertalan Gá sodik szolgálatukok Krenzi Gyula, Kozma Keck Zsigmond.

* Zwingli ünnepe

holnap d. e. tartatik termében. Ez ünnepe szivesen látattik. — Csiky Lajos fogja megjelenni az egyvább az öt felőbb fog a főiskola énekk

* Katonai lát

lovag altábornagy, a felügyelője, a ma este érkezi, hogy szemuszárezred kiképz

Adorján Sándor.

Szerény soraimat tulajdonképen nökhöz intézetteknek kellene tekintenem, s azért befejezésül egyszerű vagyok hátor a törvívás fontos a b. i. k. előnyét kiemelni, a törvívás a nőkre nézve nemcsak rendkívül hasznos hanem — s bizonyval egy a fontosabbik, — rendkívül kedvesen mulatságos is!

BORSÁNYI VIKTOR

GAZDASÁGI GÉPÉSZ DEBRECZENBEN

N.-Várad-utca 2227. saját ház.

Ajánlja a nagyérdemű gazdaközönségnek ugyan és du an fe'szerelt

GAZDASÁGI GÉPRAKTÁRÁT,

hol jutányos árban kaphatók: minden egyes, kettős és három barázdás ekék és ekerészek kapáló és töltő-gépek. Magtakarók, Howard és Skót boronák, soros és szóróvetőgépek, széna gyűjtők, szecska és répavágók tengeri morzsolók, csöves tengeri darálók (kis óráis.) Legújabb szerkezetű könnyű

járgány cséplőgépek,

többféle szelelő - Backer-féle rosák Gőz-gőz-választó szerkezettel; Export rosták, konkoly és bökköny választók (Trieurok) könnyen kezelhető ruhamánguró gépek, kerti fecskendők, borsajtók, továbbá

Gőz cséplőgépekhez való részletek:

tengelyek, rézperselyek, acél dobsínék, falécsek, faperselyek, rugók, csavarok, dugattyu karikák, (kolbenringe) kazáncsövek, cőszoritógépek, tüzelőrostályok, szívótömlők, malomtengelyek, acélcsapok, merítő bádogok, rostacsövek s egyéb géprészletek. Gépműhelyemet újabban is több segédgépekkel felszereltem, mindenféle gép és kazánkészítések, javításokat, vas- és sztergályos munkákat jutányos árak mellett gyorsan teljesítetek.

8 lóerejű Shuttleworth-féle gőzcséplőgép, ugy szintén egy csak öt hétéig használt, 8 lóerejű magános új cséplőgép (gőz mozgony nélkül) jutányos áron eladó. Messze ágazó gyári összeköttetéseimmel fogva kívánatra bármiféle gépeknek, vagy géprészleteknek megrendését, beszerzését és felállítását gyorsan és jutányos áron eszközölöm.

A MOHAI

STEFANIA

FORRÁS

háznak egyik legszükségesebb

SAVANYUVIZE,

melyről Dr. Arokal Antal és Dr. Varga Zsigmond főorvosok bizonyítványa szerint elismert, hogy kitűnő szolgálatot tesz a légzési, emésztési és vizező szervek hirtelen bántalmánál, a gyermekek görvölés és angol bajában, vérszegénység, a gyomor idegrendszer bántalmánál, a talmain alapuló bajaiban. Borral vegyítve élénken pezsgő üdítő italt szolgál.

Friss töltésben mindenkor kapható.

Főraktár:

Száva Jánosnál

Budapesten, IV., sarkantus-utca 12. szám, és a többi fűszerkereskedésben.

27

Szalma és nemez kalapok.

27

27.

VÉGELADÁS.

Építkezés következtében, kilencz év óta fennálló divat- és rövid áru üzletemet végkép feloszlatom és teljes

végeladást nyitok meg,

minden az üzletemben levő czikkek

gyári áron alul adatnak el.

A midőn hálás köszönetemet fejezem ki helybeli és vidéki b. vevőimnek, eddigi szives pártfogásukért, szabad legyen e felhívásomat is becses figyelemükbe ajánlani.

Tisztelettel

BAUM MIKSA,
piacz, Veszprémy-féle ház.

27

Napernyők nagyválasztékban.

27

SESZTINA LAJOS

DEBRECZENBEN

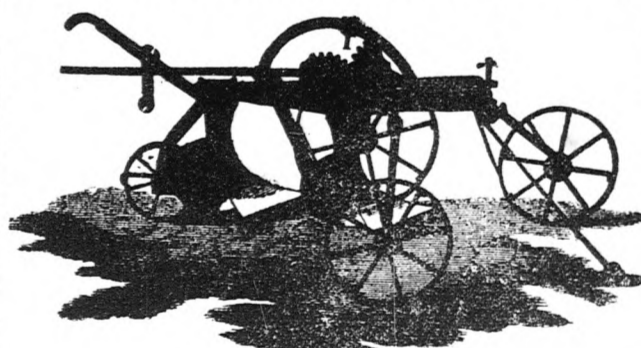
ajánl számos kiállításokon és versenyeken el kitüntetett

CLAYTON és SHUTTLEWORTH-féle,

valamint

SCHLICK-KRUMPACH-féle

két és három barázdás ekéket, sorvető- és szóróvető gépeket,

csöves tengeri darálók, tengeri morzsolókat, szecska- és répavágókat, konkolyozókat és gabona tisztító rostákat, előnyös árak mellett.

Árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

BOSZNAY J. cég

DEBRECZENBEN,

saját ház, Czegléd-utca.

Dusan felszerelt női divat, kézmű és rövidáru raktárából ajánl

== tetemes árleszállítás mellett, ==
nagy mennyiségű sima és koczkás

tavaszi női ruha-kelmeiket,

kreton, batist, satin, jacouetteket

és rendkívül olcsó árakért

napernyőket is.

Továbbá a legjobb minőségű fekete és színes ternók, színes és fekete selyem, satin mervelieux s ezekhez megfelelő, minden színben selyembárony, brocat, csipke és szalag dísz s ugyesintén kitűnő csabai vállfűzők

nagy választékban találhatók.

KÁTSER SÁNDOR

Budapest, bálvány-utca 11. szám alatt, ezennel tudomására adja a t. cz. gazdaközönségnek,

Friedländer Manó és társa

Gleiwitzi (Porosz-Szilézia) czég
köszön-bányái eladását magára vállalta

Magyar-, Szerb- és Románország számára

és hogy ezen cséplésre legalkalmasabb köszönet a legjutányosabb áron díjmentve, bármelyik állomásra szállítani ajánlja magát.

Eredeti Singer varrógépek

Gyári védjegy

öt millió van használatban, múlt évben elkel 561.000 db.

jóság, tartósság és kitűnő szerkezet tekintetében még eddig feül nem mult legtekintélyesebb s legmunkabíróbbaknak elismert varrógépek

családi használatra és minden ipari czélokra.

Az eredeti Singer varrógépek legkitűnőbb anyagból és kiváló pontossággal készitve, minden komplikált és haszontalan intézkedés, mely egy varrógép jóságát csak csorbíthatja és a kezelést megnehezíti, mellőzve vannak; azok tehát nemcsak a világ legegyszerűbb, hanem legjobb szerkezetű varrógépei is.

Eladás teljes jótállás mellett, áremelés nélkül, csekély foglaló és hetenkint 1 frtos részletfizetés mellett, vidékre 5 frt havonként. Csak azon Singer varrógép eredeti, mely karján az itt látható védjeggyel el látva, — s az állvány mindkét oldalán beöntve van; ezen védjegy nélküli gépek az eredetiek csak utánazományal.

Neidlinger G.

Debreczen, piacz-utca 2145.

SZILÁGYI JÓZSEF és TÁRSA

réz- és vasöntő gyára

Debreczenben, Anna-utca 2530. sz. a.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek becses tudomására juttatni, miszerint egy régen érzett hiányt pótolandó,

RÉZ- és VASÖNTÖDÉNKET

teljesen felszerelve, a t. közönség rendelkezése alá bocsátjuk. Elvállalunk mindenféle vas- és rézöntést, továbbá mindenféle

cséplő-gépekhez, gőz- és olajmalmokhoz

szükségelt géprészletek megöntését és kiesztergését. Készitünk tüzi és kerti fecskendőket, szivattyus kutakat, borsajtókat és szőlő zuzókat, — egyezőval minden ezen üzletkörbe vágó vas- és réz tárgyakat pontos kiesztergés és jutányos árak mellett.

== Üzletünket a t. közönség pártoló figyelmébe ajánlván — vagyunk illő tisztelettel

Szilágyi József és Társa.

Árverés.

Közadós Némethy József csődtömegéhez tartozó női felöltők, szövetek, egyéb ingóságokra az id. csődválasztmány f. hó 25. tartott ülésében 4. sz. a. határozata folytán az árverést elrendelvé s annak megejtésére f. hó 28-ik s közvetkező napjait tűzvény ki. — Mire a venni szándékozóknak figyelmét felhívom.

Debreczen, 1884. april 26.

Bacsó Péter,
tömeggondnok.

XVI. évfoly

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve
Évi ár... 10 frt — kr
Fél évi... 5 frt — so
Negyed évi... 2 frt — so

Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény följárta, Veszprémi közreműködésben és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában s a postahivatalban utján.

Előfizetési helyben
TELEGDI K. LAJOS és
OSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában s a postahivatalban utján.

Konstantinápoly
23

(r. l.) Mégis csak vagyunk mi magyarok nap is csak azért sürgősködve vessen körü koronahercegi pár a viláol egészségben. Magyar sziv is feldobbanak tapasztalatára, vendő királya csak egészséges, észszak gon felruházott válnak a kitől csak jót, csak De hát ott van az ott van az öröm me tendő pedig ezen üztött rosszlelkűség, a tani akaró szándék kimutatta magát a ben. Nem akarom rlan baklövést, a m már a koronaherceg elkövetett s a mely az utolsó >chambellá vinni a portánál mint a mi nagyköve tegetésébe akarnék kellene írnom. Elég zésére az is, ha meg nyeket, melyeket a tani utazása alkalmá cénk< legnagyobb Nem értesiti hivatal rokat a koronaherce szerencse még, hog olvasni, mert más volna meg a magas már elment!

Rá bizza az pely rendezését F társulat itteni vezér is rendezte azt... ban, hogy a Vár érkező postahajó fé módon fogadtatik, m a r e c lett fogadv körülményt, hogy mágnást a koronaher pajtásként üdvözölt értelmében örömtöl nem hívja meg öké ebédre is csak akk jak sem volt a m ugy, hogy szépen >Wird nicht szultán, csupa ud magas rangu sz gálati teendőkre k is. Ezeket a legn szautasítja, ugy, h vari hivatalnok v mutatni a fensége dő gőgében megb zójét, semmibe se dósítokat, semmibe gyar-egyletet, ugy >Commune< tagja lant bemutatott a hivott boldog-bold re, addig a magya kintetere nem mé teletben, közbeestül reskedő! És így t hogy egy híres legmagasabb katon szultánnak kedves denáron agyonhall naörökösnek ömaga előkerestetni a ne rejtékből s csak az oly nagyon me reszesiti, akkor b ezt a >magyar l utólagosan beinv világ ez, csak az illetékesebb hely gok valódi állap